

NINNI MYLLYOJA

EMILIA KULLAS

Rahantaju

The title 'Rahantaju' is written in a black, elegant cursive script. The word is split across two lines: 'Rahan' on the top line and 'taju' on the bottom line. A decorative black line curves through the text, starting from the left, passing under 'Rahan', and looping around the top of 'taju'. A Euro coin (€) is positioned at the top of this curve, and several stylized leaves are scattered along the line.

Alma Talent
Helsinki 2020

Copyright © 2020 Alma Talent Oy ja kirjoittajat

ISBN 978-952-14-4094-6

ISBN 978-952-14-4095-3 (e-kirja)

ISBN 978-952-14-4096-0 (verkkokirja)

Kansi: Tiina Haavistola

Taitto: Sirpa Puntti

BALTO print, Liettua 2020

Anna palautetta kirjasta: kustannustoimitus@almatalent.fi

Tilaa Rahan taju -kirja Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

Sisällysluettelo

Esipuhe.....	11
--------------	----

Osa 1:

Miksi sijoittaminen on niin tärkeää?

Rahasi ovat sinun – käytä niitä	15
Miksi nimenomaan naisten pitää sijoittaa.....	18
Mihin kannattaa sijoittaa?	26
Neljä hyvää syytä sijoittaa pörssiosakkeisiin.....	27
<i>Syy 1: Saat osinkoja.</i>	27
<i>Syy 2: Tienaat markkinanousun myötä.</i>	28
<i>Syy 3: Pörssissä kaikki on läpinäkyvää</i>	32
<i>Syy 4: Ostaminen ja myyminen on vaivatonta</i>	33
Entä pörssin ulkopuoliset yhtiöt?	38
<i>Enkeliksi vain jos miljoonat polttelevat taskussasi.</i>	41
<i>Jos olisin sijoittanut Facebookiin.</i>	43
<i>Joukkorahastusta</i>	44
<i>Digitaalista kultaa?</i>	47

Osa 2:

Katse henkilökohtaiseen talouteesi

Opettele seuraamaan kassavirtaasi	56
Tee tilinpäätös säännöllisesti	63
<i>Aloita tuloslaskelmasta</i>	64
<i>Miten määrittelet taseesi?</i>	66
<i>Vuosikertomus on kuin päiväkirja.</i>	70
Nettovarallisuus – näin se lasketaan	71

Paljonko on tarpeeksi?	74
<i>Paljonko on vähän?</i>	75
<i>Onnellinen keskiluokka</i>	77
<i>Tulo- ja varallisuuserot</i>	78
<i>Verokiila</i>	79
<i>Huipputuloiset</i>	81
Taloudellinen riippumattomuus eli firetys.	83
<i>Säästöaste ja neljän prosentin sääntö</i>	86
<i>Passiiviset tulot ja maaginen miljoona</i>	88
<i>Fuck off -money</i>	90
Sijoitussuunnitelma	94
<i>Sijoitusvarallisuus</i>	94
<i>Sijoitusaika</i>	96
<i>Riskinottohalukkuus</i>	97
<i>Sijoitustyyli ja arvot</i>	103
<i>Hajauttaminen</i>	104
<i>Osaaminen ja ajankäyttö</i>	106

Osa 3:

Pörssisijoittaminen eli osakepaiminta

Tuloslaskelman avainluvut	115
<i>Liikevaihto (revenue)</i>	116
<i>Käyttökate (ebitda)</i>	117
<i>Liikevoitto (ebit)</i>	119
<i>Nettotulos (net income, net profit)</i>	121
Muut pörssitunnusluvut	122
<i>Osakekohtainen tulos (EPS)</i>	122
<i>Osakekohtainen osinko (dividend per share) ja</i> <i>osinkotuotto (dividend yield)</i>	124
<i>Osingonjakosuhde</i>	129
<i>Osakekohtainen oma pääoma (book value per share)</i>	130

Kannattavuusluvut	131
<i>Omavaraisuusaste</i>	133
<i>Nettovelkaantumisaste (gearing)</i>	134
<i>Oman pääoman tuotto (ROE)</i>	135
<i>Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)</i>	136
<i>Kokonaispääoman tuotto (ROA)</i>	137
Markkina-arvo ja kaksi tärkeintä arvostuslukua	139
<i>Markkina-arvo</i>	139
<i>P/E-luku (price to earnings)</i>	140
<i>P/B-luku (price / book value)</i>	141
Tyylin valinta	142
<i>Arvosijoittaja</i>	142
<i>Kasvusijoittaja</i>	142
<i>Osinkosijoittaja</i>	143
<i>Teemasijoittaja</i>	143
Riskimittarit	145
<i>Volatiliteetti</i>	146
<i>Sharpen-luku</i>	148
<i>Beta</i>	149
Sijoituksia Helsingin ulkopuolelta	150
<i>Kustannukset</i>	151
<i>Verotus</i>	151
<i>Valuuttariski</i>	152
<i>Kieli ja informaatio</i>	153
<i>Maariski</i>	153
Pörssiosakkeiden verotus	155
<i>Hyödynnä tappiot voitoista</i>	155
<i>Hankintameno-olettama</i>	157
<i>Osinkojen verotus</i>	158
<i>Tonnin raja</i>	158
Korkoa korolle ja sääntö 72	160

Osa 4: Rahastot

Rahastot – mitä niistä pitää tietää?	168
<i>Mistä muodostuu rahaston arvo?</i>	170
<i>Mistä muodostuu rahaston pääoma?</i>	170
<i>Kuka omistaa rahaston varat ja missä ne ovat?</i>	170
<i>Mitä ovat kasvu- ja tuotto-osuudet?</i>	171
Hajautus – rahastojen paras valtti	174
Miten löydät juuri sinulle sopivan rahaston?	177
<i>Avaintietoesite</i>	177
<i>Rahastoesite</i>	178
<i>Vertailuindeksi</i>	179
Rahastojen eri lajit – osake, korko, yhdistelmä	181
<i>Mikä on osakerahasto?</i>	181
<i>Mikä on korkorahasto?</i>	182
Korkosijoittajan on muutettava ajatteluaan	184
<i>Mikä on negatiivinen korko?</i>	185
<i>Mikä on yhdistelmärahasto?</i>	186
<i>Mikä on indeksirahasto?</i>	187
<i>Mikä on etf?</i>	188
Aktiivinen vai passiivinen?	190
<i>Kumpi on parempi valinta, indeksirahasto vai etf?</i>	192
Kulut, kulut, kulut	193
Varo varovaista perusrahaa	194
Mitä tapahtuu rahastolle, joka lakkaa tuottamasta?	196
Tee vielä tämä: tarkista rahastosi ja uskalla vaihtaa	197
Miten vertailla eri rahastoja?	198

Osa 5:
*Me kaikki olemme sijoittajia - ja valinnoillamme
on väliä*

Ahne vai vastuullinen sijoittaja?	203
Markkinatalous ratkaisee ilmastonmuutoksen	205
Seuraa Larryä	208
Kympeilläkin voi vaikuttaa	212
<i>Oletko vastuullinen vai eettinen sijoittaja?</i>	212
Millaisia valintoja voit tehdä?	215
<i>Tällainen on Sininen planeetta</i>	216
<i>Korkosijoittajan FIM Green</i>	217
<i>Passiivisesti Aasiaan</i>	218
<i>Osakesijoittajan vaihtoehtoja:</i> <i>hiilivapaa teräsyhtiö vai jätteen operaattori?</i>	218
Näin vastuullisuustuomarit toimivat	222
Ikuinen dilemma: toimiiko tämä?	223
Myytti ja totuus eläkkeistä	225
Lopuksi	230
<i>Näin maailma on muuttunut – parempaan suuntaan</i>	231
Näin Emilia ja Ninni sijoittavat	237
<i>Emilia – Utelias mutta laiska passiivisijoittaja</i>	237
<i>Ninni - Osakepoimija jo parikymppisestä</i>	238
<i>Kiitokset</i>	239
Lähteet	240

Esipuhe

Tämän kirjan kirjoittajilla on ollut suuri vaikutus omalla vaurastumiseni tiellä. Luin Emilia Kullaksen ja Ninni Myllyojan ensimmäisen teoksen (Mitä jokaisen kotiäidin ja muidenkin naisten tulisi tietää sijoittamisesta) noin kahdeksan vuotta sitten. Ahmin kirjan hetkessä, taitoin tärkeimmät sivut hiirenkorville ja alleviivasin kappaleita. Ostin kirjoja varastoon ja jakelin niitä ystävilleni syntymäpäivälahjaksi. Ja mikä parasta, aloin sijoittaa!

Toivon, että tämä kirja on sinun kohdallasi samanlainen silmiäavaava kokemus. Vaikka talousasiat saattaisivat aluksi tuntua monimutkaisilta ja termien ymmärtäminen ottaa aikansa, on *rahan taju* ollut parasta mitä minulle on tapahtunut.

Oman talouden hahmottaminen tuo elämään mielenrauhaa. On ihanaa, kun ymmärtää mitä maailmassa tapahtuu ja kuinka talouden pyörät pyörivät. On voimaannuttavaa, kun hallitsee rahanasiaa; tietää paljonko tienaa, paljonko kuluttaa, paljonko on varaa sijoittaa ja miten pääsee nauttimaan korkoa korolle -ilmiön hedelmistä. Lisäksi sijoittaminen lisää yleissivistystä ja on koukuttava harrastus.

Rahasta innostuminen ei ole kylmää tai ahnetta – päinvastoin. Se on itsestä ja läheisistä välittämistä. Varmistumista siitä, että työttömyyden, sairauden tai avioeron iskiessä rahasta stressaaminen ei olisi yksi huoli lisää. Se on varautumista siihen, että myös eläkkeellä on mahdollisuus säilyttää tietty elintaso – ja ennenkaikkea se tuo elämään vapautta. Vapautta tehdä elämästäsi juuri selaista kuin haluat!

Työelämä koostuu yhä useammin pätkätöistä ja perhevapaat vaikuttavat erityisesti naisten ansioihin ja uraan. Siksi on tärkeää tunustaa tosiasiat ja varautua itse näihin tilanteisiin.

On sanomattakin selvää, että koen tämän kirjan ajatukset hyvin läheisiksi. Kaksi idoliani Emilia Kullas ja Ninni Myllyoja ovat *pääsanneet* vaurastumisen ilosanomaa jo kauan ennen kuin siitä tuli muodikasta. Juuri he ovat olleet tekemässä sijoittamisesta suositua ja rahasta puhumisesta tavallista.

Sijoittaminen on hauska ja hyödyllinen harrastus. Meillä kaikilla on yhtäläinen mahdollisuus muuttaa käyttäytymismallejamme ja oppia sijoittamaan. Tartu tähän mahdollisuuteen!

Jasmin Hamid

Näyttelijä, sijoitusbloggaaja